

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (sedmého senátu)

20. prosince 2017*

„Řízení o předběžné otázce – Zásada dodržování práva na obhajobu – Právo být vyslechnut – Nařízení (EHS) č. 2913/92 – Celní kodex Společenství – Článek 244 – Výběr dluhu v celní oblasti – Nevyslechnutí osoby, jíž je určen opravný platební výměr, před jeho přijetím – Právo osoby, jíž je určen opravný platební výměr, na odklad jeho vykonatelnosti – Neexistence automatického odkladu v případě podání správního opravného prostředku – Odkaz na podmínky stanovené v článku 244 celního kodexu“

Ve věci C-276/16,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím Corte suprema di cassazione (Kasační soud, Itálie) ze dne 17. března 2016, došlým Soudnímu dvoru dne 17. května 2016, v řízení

Prequ' Italia Srl

proti

Agenzia delle Dogane e dei Monopoli,

SOUDNÍ DVŮR (sedmý senát),

ve složení A. Rosas (zpravodaj), předseda senátu, C. Toader a A. Prechal, soudkyně,

generální advokát: M. Wathelet,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s G. Albenziem, avvocato dello Stato,
- za Evropskou komisi F. Tomat a L. Grønfeldt, jako zmocněnkyněmi,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: italština.

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 302, s. 1; Zvl. vyd. 02/04, s. 307), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2700/2000 ze dne 16. listopadu 2000 (Úř. věst. L 311, s. 17; Zvl. vyd. 02/10, s. 239) (dále jen „celní kodex“) a zásady dodržování práva na obhajobu podle unijního práva.
- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi společností Prequ' Italia Srl a Agenzia delle Dogane e dei Monopoli (orgán pro záležitosti cel a monopolů, Itálie) (dále jen „celní správa“), ve věci platebních výměrů, kterými uvedený orgán zpětně ukládá daň z přidané hodnoty (DPH) při dovozu z důvodu, že uvedená společnost nedodržela povinnost fyzicky uskladnit zboží v celním skladu.

Právní rámec

Celní kodex

- 3 Článek 243 celního kodexu stanoví:

„1. Každá osoba má právo podat opravný prostředek proti rozhodnutí celních orgánů v rámci celních předpisů, jež se jí přímo a osobně dotýká.

[...]

Opravný prostředek musí být podán v členském státě, kde bylo rozhodnutí učiněno nebo o ně bylo požádáno.

2. Opravný prostředek lze podat:

- a) v prvním stupni u celních orgánů určených k tomuto účelu členskými státy;
- b) ve druhém stupni u nezávislého orgánu, jímž může být v souladu s platnými předpisy členských států soud nebo rovnocenný zvláštní orgán.“

- 4 Podle článku 244 celního kodexu:

„Podání odvolání [opravného prostředku] nemá odkladný účinek na výkon napadeného rozhodnutí.

Celní orgány však přeruší výkon rozhodnutí, a to zcela nebo částečně, mají-li odůvodněné pochybnosti, zda je napadené rozhodnutí v souladu s celními předpisy, nebo hrozí-li zúčastněné osobě nenahraditelná [nenapravitelná] škoda.

Je-li důsledkem napadeného rozhodnutí vyměření dovozního nebo vývozního cla, je přerušení výkonu tohoto rozhodnutí podmíněno poskytnutím jistoty. Tato jistota se však nemusí vyžadovat, pokud by mohl tento požadavek vzhledem k situaci dlužníka vyvolat vážné hospodářské nebo sociální obtíže.“

- 5 V článku 245 celního kodexu se uvádí:

„Předpisy o postupu při podávání opravného prostředku přijmou členské státy.“

Italské právo

6. Legislativní nařízení č. 374 ze dne 8. listopadu 1990 o reorganizaci celních orgánů a přezkumu postupů pro vyměřování a kontrolu (GURI č. 291 ze dne 14. prosince 1990; běžný dodatek ke GURI č. 80; dále jen „legislativní nařízení č. 374/1990“), v článku 11, nadepsaném „Přezkum výměru, úkoly a pravomoci [celních] úřadů“, ve znění rozhodném z hlediska skutkového stavu v původním řízení, stanoví:

„1. Celní úřad může přezkoumat výměr, který se stal konečným, i když zboží, které bylo jeho předmětem, bylo předáno hospodářskému subjektu k volné dispozici, nebo pokud již opustilo celní území. Přezkum se provede bez návrhu nebo, požádá-li o to dotčený subjekt [...].

2. Celní úřad pro účely přezkumu výměru může hospodářské subjekty vyzvat [...] aby se dostavily osobně nebo prostřednictvím svého zástupce, nebo aby v uvedené lhůtě poskytly informace a dokumenty [...] o zboží, které bylo předmětem celních operací. [...]

[...]

5. Pokud přezkum provedený bez návrhu nebo na základě žádosti účastníka řízení odhalí [...] vady týkající se skutečností, které sloužily jako základ pro vyměření cla, provede úřad odpovídající opravu a informuje o tom dotčený hospodářský subjekt prostřednictvím výměru *ad hoc*. [...]

5a. Odůvodnění výměru obsahuje popis skutkových okolností, jakož i právních důvodů, vedoucích k jeho přijetí. [...]. V případě neodůvodnění výměru podle ustanovení tohoto pododstavce se výměr považuje za neplatný.

[...]

7. Hospodářský subjekt může do 30 dnů od data oznámení opravného výměru vznést námitky. V okamžiku vznesení námitek se vyhotoví příslušný úřední protokol pro účely případného zahájení správních řízení za účelem vyřešení sporů, stanovených v článku 66 a násl. jednotného znění zákonných ustanovení v oblasti cel, schváleného nařízením prezidenta republiky č. 43 ze dne 23. ledna 1973.

8. Jakmile se opravný výměr stane konečným, provede úřad výběr dodatečných cel či daní, jež dluží hospodářský subjekt nebo zahájí bez návrhu řízení za účelem vrácení přeplatku. Opravný výměr případně uvádí námitky zpochybňující protiprávní jednání týkající se klamavých prohlášení nebo případně zjištěná závažnější protiprávní jednání.

[...]“

7. Zákon č. 212, ze dne 27. července 2000, o ustanoveních týkajících se práv poplatníků, ve znění rozhodném z hlediska skutkového stavu v původním řízení (GURI č. 177 ze dne 31. července 2000; dále jen „zákon č. 212/2000“), stanoví v odstavci 7 článku 12 nadepsaného „Práva a záruky poplatníků podléhajících daňovým kontrolám“:

„V souladu se zásadou spolupráce mezi správou a poplatníkem může poplatník po zveřejnění obsahu protokolu o ukončení úkonů kontrolních orgánů sdělit ve lhůtě šedesáti dnů své připomínky a návrhy, které jsou přezkoumány daňovými úřady. Příslušný výměr nemůže být s výhradou případu zvláštní a odůvodněné naléhavosti vydán před uplynutím této lhůty.“

8. Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že během roku 2012, poté, co nastaly skutkové okolnosti věci v původním řízení, zrušil vnitrostátní zákonodárce čl. 11 odst. 7 legislativního nařízení č. 374/1990 a nahradil systém interního opravného prostředku postupem, který je obdobou postupu stanoveného v článku 12 zákona č. 212/2000.

- 9 Nařízení prezidenta republiky č. 43 ze dne 23. ledna 1973 o schválení jednotného znění zákonných ustanovení v oblasti cel (GURI č. 80 ze dne 28. března 1973, dále jen „jednotné znění celních ustanovení“), v článku 66 nadepsaném „Správní řízení prvního stupně za účelem vyřešení sporů“ stanoví:

„Hospodářský subjekt může v propadné lhůtě třiceti dnů od podpisu protokolu [konstatujícího, že majitel zboží vznáší námitky proti rozhodnutí vedoucího celního úřadu] požádat vedoucího celního úseku o vyřešení sporu. Za tímto účelem musí příslušnému celnímu orgánu předložit žádost s dokumenty a důkazy, které považuje za užitečné. Celní orgán předá žádost společně s protokolem [...] a námitkami hospodářského subjektu během následujících deseti dní vedoucímu celního úseku. Posledně uvedený o sporu rozhodne rozhodnutím s odůvodněním [...]. Celní orgán zašle opis svých výtek dotčenému hospodářskému subjektu. Nejsou-li tyto výtky zpochybněny ve lhůtě stanovené v prvním pododstavci, má se za to, že jsou uznány [...]“

- 10 Článek 68 jednotného znění celních ustanovení, nadepsaný „Správní řízení druhého stupně za účelem vyřešení sporů“, stanoví:

„Vedoucí celního úseku vydá rozhodnutí do čtyř měsíců od podání formální žádosti uvedené v článku 66 a příslušný celní orgán uvedeného rozhodnutí bez odkladu oznámí dotčené osobě. Posledně uvedená může proti rozhodnutí vedoucího celního úseku podat opravný prostředek k Ministro per le finanze [ministr financí]; [...] Ministr rozhodne prostřednictvím rozhodnutí s odůvodněním po konzultaci s poradním kolegiem celních expertů vytvořeným na základě následujícího článku. Nepodá-li dotčená osoba ve lhůtě uvedené v druhém pododstavci opravný prostředek, má se za to, že rozhodnutí vydané v prvním stupni uznává. V takovém případě postupuje celní orgán podle čl. 61 druhého pododstavce.“

- 11 Oběžník celní správy č. 41 D ze dne 17. června 2002 upřesňuje správní postupy týkající se řešení celních sporů uvedených v článku 66 a násl. jednotného znění celních ustanovení. Z tohoto oběžníku vyplývá, že rozhodne-li se hospodářský subjekt dát podnět k zahájení správního řízení za účelem vyřešení sporu, začíná běžet lhůta šedesáti dnů k napadení vyměřovacího rozhodnutí u daňových soudů až ukončením uvedeného správního řízení, tedy v návaznosti na oznámení rozhodnutí krajského ředitele příslušné celní správy, kdy se vyměřovací rozhodnutí stává konečným. Hospodářský subjekt se může rozhodnout, že nevyužije správního postupu stanoveného v jednotném znění celních ustanovení. V takovém případě musí být opravný platební výměr napaden ve lhůtě šedesáti dnů od data jeho oznámení.

- 12 Uvedený oběžník č. 41 D ve vztahu k opravnému platebnímu výměru uvedenému v čl. 11 odst. 5 legislativního nařízení č. 374/1990 upřesňuje, že:

„[...] uvedené platební výměry jsou – na základě článku 244 [...] celního kodexu – vůči poplatníkovi okamžitě vykonatelné a mohou být jako takové bez dalšího napadeny ve výše uvedené lhůtě před daňovými komisemi. V tomto ohledu je třeba připomenout, že zpochybnění opravného platebního výměru v rámci celního sporu nebo v rámci procesního prostředku podaného k příslušné provinční daňové komisi nemá odkladný účinek (viz uvedený článek 244 celního kodexu). Tím však není dotčena možnost úřadů [celní správy] přiznat správní cestou, v návaznosti na zvláštní opravný prostředek podaný dotčeným subjektem, prozatímní odkladný účinek, v souladu s podmínkami stanovenými ve shora uvedené normě Společenství [...]“.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 13 Společnost Prequ' Italia uskutečnila dovoz zboží s podmíněným osvobozením od DPH. Při vyplňování celních náležitostí využila možnosti nezaplatit DPH, když se ve svých dovozních celních prohlášeních zavázala uložit nakoupené zboží v určeném celním skladu. Dovážené zboží však do uvedeného skladu fyzicky uloženo nebylo.
- 14 Poté, co Ufficio delle Dogane di Livorno (celní úřad v Livornu, Itálie) konstatoval, že společnost Prequ' Italia použila celní sklad jen virtuálně, vydal v tomto ohledu dne 13. listopadu 2009 deset opravných výměrů, v nichž zpětně uložil DPH při dovozu.
- 15 V každém z těchto výměrů uvedl, že poplatník může podat podle čl. 11 odst. 7 legislativního nařízení č. 374/1990 správní opravný prostředek stanovený článkem 66 a násl. jednotného znění celních ustanovení, po jehož vyřízení má uvedený poplatník možnost podat soudní opravný prostředek.
- 16 V těchto výměrech bylo uvedeno, že v souladu s podmínkami stanovenými v článku 244 celního kodexu lze dosáhnout odkladu vykonatelnosti platebního výměru předložením návrhu krajskému řediteli celní správy a složením jistoty odpovídající dodatečně vyměřené dani.
- 17 V předkládacím rozhodnutí není upřesněno, zda společnost Prequ' Italia v projednávaném případě využila možnosti, kterou jí přiznává čl. 11 odst. 7 legislativního nařízení č. 374/1990, zpochybnit opravné platební výměry ve lhůtě třiceti dnů od jejich oznámení a zda zahájila správní řízení za účelem vyřešení celního sporu podle článku 66 jednotného znění celních ustanovení.
- 18 Společnost Prequ' Italia každopádně podala v únoru 2010 proti všem deseti opravným výměrům soudní opravný prostředek ke Commissione tributaria provinciale di Livorno (provinční daňová komise v Livornu), která tento prostředek rozhodnutím ze dne 24. února 2011 zamítla.
- 19 Společnost Prequ' Italia podala proti tomuto rozsudku odvolání ke Commissione tributaria regionale di Firenze (provinční daňová komise ve Florencii, Itálie), která toto odvolání rozhodnutím vydaným dne 13. prosince 2012 zamítla.
- 20 Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že v rámci uvedených soudních opravných prostředků poukazovala společnost Prequ' Italia na porušení svého práva být vyslechnuta v zásadě v tom smyslu, že opravné výměry měly být přijaty na základě čl. 12 odst. 7 zákona č. 212/2000, a nikoliv na základě čl. 11 odst. 7 legislativního nařízení č. 374/1990.
- 21 Commissione tributaria provinciale di Livorno (provinční daňová komise v Livornu), stejně jako Commissione tributaria regionale di Firenze (provinční daňová komise ve Florencii), potvrdily rozhodnutí celního orgánu s odkazem na judikaturu Corte suprema di cassazione (Kasační soud, Itálie), podle které nemůže být čl. 12 odst. 7 zákona č. 212/2000 uplatněn v celní oblasti.
- 22 Společnost Prequ' Italia poté podala kasační opravný prostředek ke Corte suprema di cassazione (Kasační soud).
- 23 Společnost Prequ' Italia v rámci důvodů vznesených v řízení před Corte suprema di cassazione (Kasační soud) poukazuje na porušení jejího práva na obhajobu, neboť celní úřad přijal napadené opravné výměry, aniž ji před tím vyslechl v rámci kontradiktorního správního řízení. Tvrdí, že měl být uplatněn čl. 12 odst. 7 zákona č. 212/2000, který poplatníkovi přiznává právo na kontradiktorní řízení a umožňuje mu předložit příslušné správě připomínky.

- 24 Celní správa v kasační odpovědi tvrdí, že důvody vznesené společností Prequ' Italia jsou neopodstatněné. Co se týče otázky zásahu do zásady kontradiktornosti v celních věcech, celní správa tvrdí, že podle judikatury Corte suprema di cassazione (Kasační soud) se čl. 12 odst. 7 zákona č. 212/2000 nevztahuje na řízení v celních věcech. Navíc právo na kontradiktorní řízení může být na základě právní úpravy stanovené v čl. 11 odst. 7 legislativního nařízení č. 374/1990 chráněno.
- 25 V tomto ohledu předkládající soud zaprvé uvádí, že podle jeho judikatury není čl. 12 odst. 7 zákona č. 212/2000, který má poplatníkovi zaručit dodržení zásady kontradiktornosti, použitelný před podáním soudního opravného prostředku proti platebnímu výměru a v žádném případě není použitelný v celních věcech.
- 26 Předkládající soud dodává, že opakovaně judikoval, pokud jde o zvláštní povahu celní oblasti s ohledem na otázku dodržování kontradiktorního řízení, že dodržování zásady kontradiktornosti i ve fázi správního řízení, byť není v celním kodexu výslovně připomenuto, vyplývá z výslovných ustanovení článku 11 legislativního nařízení č. 374/1990 a představuje obecnou zásadu unijního práva, která se uplatní pokaždé, kdy správa hodlá přijmout vůči osobě akt, který nepříznivě zasahuje do jejího právního postavení.
- 27 Předkládající soud ještě upřesňuje, že ve své judikatuře opakovaně rozhodl, že dodržování zásady kontradiktornosti je zcela zaručeno správními postupy uvedenými v článku 66 a násl. jednotného znění celních ustanovení, na které odkazuje článek 11 legislativního nařízení č. 374/1990. Tyto postupy umožňují předběžně zahájit kontradiktorní řízení ve prospěch poplatníka v rozsahu, v němž článek 66 jednotného znění celních ustanovení stanoví, že hospodářský subjekt podá proti opravnému platebnímu výměru opravný prostředek k vyšší instanci tak, že „předloží příslušné dokumenty a uvede důkazy, které považuje za užitečné“, jakož i v rozsahu, v němž poplatník, který podal opravný prostředek k vyšší instanci, může podat v případě pro něj částečně či zcela nepříznivého rozhodnutí soudní opravný prostředek proti opravnému platebnímu výměru až v okamžiku ukončení sporného správního řízení, který též určuje „konečnou povahu“ uvedeného výměru.
- 28 Zadruhé předkládající soud odkazuje na judikaturu Soudního dvora týkající se práva být vyslechnut, a zejména rozsudek ze dne 3. července 2014, Kamino International Logistics a Datema Hellmann Worldwide Logistics (C-129/13 a C-130/13, EU:C:2014:2041).
- 29 Předkládající soud připomíná zásady, k nimž Soudní dvůr dospěl v rámci věci, v níž byl odklad vykonatelnosti platebního výměru přijatého bez předchozího slyšení stanoven ministerským oběžníkem, a táže se na řešení v případě, kdy jako je tomu v projednávané věci, vnitrostátní právní úprava stanoví odklad vykonatelnosti aktu přijatého bez předchozího slyšení dotčené osoby pouze s odkazem na ustanovení článku 244 celního kodexu, aniž existuje zvláštní právní úprava k provedení uvedených ustanovení.
- 30 Předkládající soud v tomto ohledu zdůrazňuje, že odklad vykonatelnosti celního aktu přijatého bez předchozího vyslechnutí poplatníka není automatickým důsledkem podání správního opravného prostředku, ale toliko opatřením, jež může správa přijmout za podmínek stanovených uvedeným článkem 244.
- 31 Předkládající soud se tedy táže, zda zásady týkající se dodržení práva být vyslechnut v celních věcech, jak jsou formulovány v rozsudku ze dne 3. července 2014, Kamino International Logistics a Datema Hellmann Worldwide Logistics (C-129/13 a C-130/13, EU:C:2014:2041), brání takové vnitrostátní celní právní úpravě, jako je úprava platná v době rozhodné z hlediska skutkového stavu věci v původním řízení, která umožňuje osobě, jíž je určen platební výměr přijatý bez předchozího kontradiktorního řízení, dosáhnout odkladu vykonatelnosti daného aktu k datu, kdy tato osoba podává opravný prostředek, s odkazem na podmínky uvedené v článku 244 celního kodexu, aniž tato právní úprava stanoví odklad vykonatelnosti napadeného aktu jako běžný důsledek podání správního opravného prostředku.

- 32 Za těchto podmínek se Corte suprema di Cassazione (Kasační soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Jsou italské právní předpisy [dotčené ve věci v původním řízení], které ve prospěch daňového poplatníka, jež nebyl celní správou před přijetím platebního výměru vyslechnut, nestanoví odklad vykonatelnosti uvedeného aktu jako běžný důsledek podání opravného prostředku, v rozporu s obecnou zásadou kontradiktornosti zakotvenou v právu Evropské unie?“

K předběžné otázce

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 33 Italská vláda a Evropská komise pochybují o přípustnosti předběžné otázky.
- 34 Italská vláda namítá nepřípustnost žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce z důvodu neopodstatněnosti argumentů společností Prequ' Italia týkajících se údajného porušení jejího práva na obhajobu, neboť tato společnost byla před přijetím opravných platebních výměrů informována o zahájení správního řízení a o jejím právu předložit připomínky ve lhůtě 30 dnů, takže měla ke kontradiktornímu řízení přístup.
- 35 Komise se dotazuje, zda předkládající soud dostatečně vymezil skutkový a právní kontext položené otázky, aby Soudní dvůr získal nezbytné skutkové a právními poznatky, které mu umožní účelně odpovědět na uvedenou otázku.
- 36 V této souvislosti uvádí, že předkládající soud jen stručně popisuje rozhodné skutkové okolnosti a procesní otázky, které vedly k podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce. Není tedy zcela zjevné, zda společnost Prequ' Italia zpochybnila opravné výměry způsobem, jaký jí umožňuje čl. 11 odst. 7 legislativního nařízení č. 374/1990 a zda následně zahájila správní řízení za účelem vyřešení sporu. Navíc není uvedeno, zda Prequ' Italia podala návrh na odklad vykonatelnosti uvedených aktů a zda byl takový návrh případně zamítnut, nebo mu bylo vyhověno.
- 37 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury je postup upravený článkem 267 SFEU nástrojem spolupráce mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy, který posledně uvedeným svěřuje odpovědnost posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti věci, jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jejich rozsudku, tak relevanci otázek, které kladou Soudnímu dvoru (rozsudek ze dne 12. října 2017, Kubicka, C-218/16, EU:C:2017:755, bod 31 a citovaná judikatura).
- 38 Ačkoliv předkládací rozhodnutí musí odpovídat požadavkům uvedeným v článku 94 jednacího řádu Soudního dvora, jinak by mohlo být prohlášeno za nepřípustné (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. července 2016, Ogňanov, C-614/14, EU:C:2016:514, body 18, 19 a 21), Soudní dvůr může odmítnout rozhodnout o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem nicméně pouze v případech, kdy je zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také když Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (rozsudek ze dne 12. října 2017, Kubicka, C-218/16, EU:C:2017:755, bod 32 a citovaná judikatura).
- 39 V projednávaném případě je třeba uvést, že otázka položená v této věci se jasně týká možnosti dosáhnout, v rámci správního řízení týkajícího se řešení sporu v celních věcech, a tedy ve fázi předcházející podání soudního opravného prostředku, odkladu vykonatelnosti celního platebního

výměru a souvisí s odpovědí podanou Soudním dvorem na druhou otázku zkoumanou v rozsudku ze dne 3. července 2014, Kamino International Logistics a Datema Hellmann Worldwide Logistics (C-129/13 a C-130/13, EU:C:2014:2041).

- 40 Předkládající soud má za to, že zásady stanovené v uvedeném rozsudku se mohou vztahovat na spor, který projednává, přičemž má pochybnosti, zda je k tomu, aby mohla být vyloučena protiprávnost celního opatření přijatého bez předchozího vyslechnutí poplatníka, nezbytné, aby vnitrostátní právní úprava tomuto poplatníkovi zaručovala jednak možnost napadnout dotčený akt správním opravným prostředkem a jednak odklad vykonatelnosti tohoto aktu, jako běžný důsledek podání takového opravného prostředku.
- 41 Skutkový a právní rámec popsany v předkládacím rozhodnutí tedy uvádí důvody, na jejichž základě se předkládající soud obrací na Soudní dvůr a postačuje k objasnění otázky položené předkládajícím soudem ohledně toho, zda je slučitelná s právem být vyslechnut vnitrostátní právní úprava, na jejímž základě má adresát opravného platebního výměru možnost zpochybnit akt správním opravným prostředkem a požádat o odklad vykonatelnosti tohoto aktu, aniž by byl odklad vykonatelnosti uvedeného aktu běžným a automatickým důsledkem podání takového správního opravného prostředku.
- 42 Kromě toho je s ohledem na argumenty italské vlády třeba uvést, že z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že výklad zásady dodržování práva být vyslechnut v celní oblasti je pro předkládající soud nezbytný. Každopádně se s ohledem na předkládací rozhodnutí nejeví, že by položená otázka byla k vyřešení sporu, jež byl předkládajícímu soudu předložen, irrelevantní.
- 43 S ohledem na výše uvedené je třeba mít za to, že žádost o rozhodnutí o předběžné je přípustná.

K věci samé

- 44 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda právo každé osoby být vyslechnuta před přijetím každého rozhodnutí, které může nepříznivě zasahovat do jejích zájmů, musí být vykládáno v tom smyslu, že právo na obhajobu osoby, které je určen opravný platební výměr přijatý celními orgány bez jejího předchozího vyslechnutí, je porušeno v situaci, kdy vnitrostátní právní úprava, která dotčené osobě umožňuje zpochybnit uvedený akt správním opravným prostředkem, pouze stanoví možnost požadovat odklad vykonatelnosti uvedeného aktu až do okamžiku jeho případné změny, s odkazem na článek 244 celního kodexu, přičemž nestanoví, že podání správního opravného prostředku automaticky odkládá vykonatelnost uvedeného aktu.
- 45 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury představuje dodržování práva na obhajobu základní zásadu unijního práva, jejíž nedílnou součástí je právo být v každém řízení vyslechnut (rozsudek ze dne 3. července 2014, Kamino International Logistics a Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 a C-130/13, EU:C:2014:2041, bod 28 a citovaná judikatura).
- 46 Na základě této zásady, která se použije v případě, kdy správní orgán zamýšlí přijmout vůči osobě akt, který nepříznivě zasahuje do jejího právního postavení, musí být adresátům rozhodnutí významně ovlivňujících jejich zájmy umožněno užitečně vyjádřit stanovisko ke skutečnostem, na kterých hodlá správní orgán založit své rozhodnutí (rozsudek ze dne 3. července 2014, Kamino International Logistics a Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 a C-130/13, EU:C:2014:2041, bod 30 a citovaná judikatura).

- 47 Tuto povinnost mají správní orgány členských států při přijímání rozhodnutí, která spadají do působnosti unijního práva, i když použitelná právní úprava takovýto formální požadavek výslovně nestanoví (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 18. prosince 2008, Sopropé, C-349/07, EU:C:2008:746, bod 38, a ze dne 3. července 2014, Kamino International Logistics a Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 a C-130/13, EU:C:2014:2041, bod 31).
- 48 Ve věci v původním řízení přitom dotčená vnitrostátní právní úprava neukládá správě, která provádí celní kontroly, povinnost vyslechnout osoby, jimž jsou určeny opravné platební výměry, před tím, než tato správa přistoupí k přezkumu výměrů a jejich případné opravě. Zavádí tak v zásadě omezení práva být vyslechnut, které náleží osobám, jimž jsou tyto opravné výměry určeny, byť tyto osoby mohou vyjádřit stanovisko v pozdější fázi při přezkumu správní stížnosti.
- 49 Soudní dvůr v tomto ohledu připomněl, že cílem pravidla, podle kterého musí být osobě, jíž je určeno rozhodnutí nepříznivě zasahující do jejího právního postavení, umožněno vyjádřit se před přijetím tohoto rozhodnutí, je zajistit, aby byl příslušný orgán schopen účelně zohlednit všechny rozhodné skutečnosti. Uvedené pravidlo směřuje za účelem zajištění účinné ochrany dotčené osoby nebo podniku zejména k tomu, aby uvedené subjekty mohly opravit chybu nebo uplatnit takové skutečnosti týkající se jejich osobní situace, které mohou ovlivnit, zda rozhodnutí bude či nebude přijato nebo jaký bude mít obsah (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 18. prosince 2008, Sopropé, C-349/07, EU:C:2008:746, bod 49, a ze dne 3. července 2014, Kamino International Logistics a Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 a C-130/13, EU:C:2014:2041, bod 38).
- 50 Podle ustálené judikatury Soudního dvora nicméně obecná zásada unijního práva spočívající v dodržování práva na obhajobu nepředstavuje absolutní právo, nýbrž může obsahovat omezení za podmínky, že tato omezení skutečně odpovídají cílům obecného zájmu sledovaným dotčeným opatřením a nejsou vzhledem ke sledovanému cíli nepřiměřeným a nepřípustným zásahem do samotné podstaty takto zaručených práv (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 3. července 2014, Kamino International Logistics a Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 a C-130/13, EU:C:2014:2041, bod 42, a ze dne 9. listopadu 2017, Ispas, C-298/16, EU:C:2017:843, bod 35).
- 51 Soudní dvůr již uznal, že obecný zájem Evropské unie, a zejména zájem na co nejrychlejším vybrání vlastních příjmů vyžaduje, aby mohly být kontroly uskutečňovány bezodkladně a účinně (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 18. prosince 2008, Sopropé, C-349/07, EU:C:2008:746, bod 41, a ze dne 3. července 2014, Kamino International Logistics a Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 a C-130/13, EU:C:2014:2041, bod 54).
- 52 Tak je tomu u rozhodnutí celních orgánů.
- 53 Článek 243 odst. 1 celního kodexu stanoví, že každá osoba má právo podat opravný prostředek proti rozhodnutí celních orgánů v rámci celních předpisů, jež se jí bezprostředně a osobně dotýká. Nicméně podání opravného prostředku podle článku 243 celního kodexu v zásadě nemá na základě čl. 244 prvního pododstavce tohoto kodexu odkladný účinek na výkon napadeného rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že tento opravný prostředek nemá odkladný účinek, nepředstavuje překážku pro okamžitý výkon tohoto rozhodnutí. Druhý pododstavec článku 244 celního kodexu však celním orgánům umožňuje přerušit výkon rozhodnutí, a to zcela nebo částečně, mají-li odůvodněné pochybnosti, zda je napadené rozhodnutí v souladu s celními předpisy, nebo hrozí-li zúčastněné osobě nenapravitelná škoda.
- 54 V předkládacím rozhodnutí vnitrostátní soud uvádí, že vnitrostátní řízení o správní stížnosti proti aktům vydaným celními orgány nezpůsobuje automatický odklad výkonu rozhodnutí, které nepříznivě zasahuje do právního postavení, a nečiní toto rozhodnutí okamžitě nepoužitelným.

- 55 Jak vyplývá z judikatury Soudního dvora, tato okolnost může mít jistý význam při zkoumání případného odůvodnění omezení práva být vyslechnut před přijetím rozhodnutí, které nepříznivě zasahuje do právního postavení (rozsudek ze dne 3. července 2014, Kamino International Logistics a Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 a C-130/13, EU:C:2014:2041, bod 65).
- 56 Nicméně pokud před přijetím platebního výměru nedojde k vyslechnutí dotčené osoby, nemusí vést podání správního opravného prostředku či stížnosti proti tomuto platebnímu výměru nutně k automatickému odkladu výkonu uvedeného platebního výměru, aby bylo zajištěno dodržení práva být vyslechnut v rámci tohoto opravného prostředku či stížnosti (rozsudek ze dne 3. července 2014, Kamino International Logistics a Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 a C-130/13, EU:C:2014:2041, bod 67).
- 57 Naproti tomu je důležité, aby vnitrostátní řízení o správní stížnosti proti aktům vydaným celními orgány zaručovalo plný účinek unijního práva a v projednávaném případě ustanovení článku 244 celního kodexu.
- 58 Co se týče vymáhacích rozhodnutí v celní oblasti, čl. 244 druhý pododstavec celního kodexu stanoví, právě z důvodu obecného zájmu Unie na co nejrychlejším výběru vlastních příjmů, že podání opravného prostředku proti platebnímu výměru způsobuje odklad výkonu uvedeného výměru pouze v případě, kdy panují odůvodněné pochybnosti, zda je napadené rozhodnutí v souladu s celními předpisy, nebo hrozí-li zúčastněné osobě nenapravitelná škoda (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 3. července 2014, Kamino International Logistics a Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 a C-130/13, EU:C:2014:2041, bod 68).
- 59 Jelikož ustanovení unijního práva, jako jsou ustanovení celního kodexu, musí být vykládána ve světle základních práv, které jsou podle ustálené judikatury nedílnou součástí obecných právních zásad, jejichž dodržování zajišťuje Soudní dvůr, musí vnitrostátní ustanovení provádějící podmínky stanovené v čl. 244 druhém pododstavci celního kodexu pro přiznání odkladu vykonatelnosti v případě, kdy nedošlo k předchozímu vyslechnutí dotčené osoby, zajistit, aby tyto podmínky nebyly uplatňovány nebo vykládány restriktivně (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 3. července 2014, Kamino International Logistics a Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 a C-130/13, EU:C:2014:2041, body 69 a 70).
- 60 Ve věci v původním řízení předkládající soud uvádí, že odklad vykonatelnosti opravných platebních výměrů lze přiznat pouze, jsou-li splněny podmínky uvedené v článku 244 celního kodexu, bez upřesnění kritérií, které úřady celní správy používají k posouzení přiznání tohoto odkladu. V tomto ohledu nic nevyplývá ani ze znění oběžníku č. 41 D ze dne 17. června 2002, který pouze odkazuje na podmínky uvedené v článku 244 celního kodexu.
- 61 Jestliže má tedy osoba, již jsou určeny opravné platební výměry, jako jsou výměry dotčené v původním řízení, možnost dosáhnout odkladu vykonatelnosti uvedených aktů až do jejich případné změny a jestliže podmínky stanovené v článku 244 celního kodexu nejsou v rámci správního řízení uplatňovány restriktivně, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu, nedochází k zásahu do dodržování práva na obhajobu osoby, již jsou opravné platební výměry určeny.
- 62 Každopádně je třeba zdůraznit, že povinnost vnitrostátního soudu zajišťovat plný účinek unijního práva v případě, kdy byl napadený akt přijat v rozporu s dodržováním práva na obhajobu, nemá vždy za následek zrušení tohoto aktu. Podle ustálené judikatury totiž vede porušení práva na obhajobu, a konkrétně práva být vyslechnut, ke zrušení rozhodnutí přijatého na konci daného správního řízení pouze tehdy, pokud toto řízení mohlo bez této vady vyústit v jiný výsledek (rozsudky ze dne 10. září 2013, G. a R., C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, bod 38, a ze dne 3. července 2014, Kamino International Logistics et Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 a C-130/13, EU:C:2014:2041, body 78 a 79).

- 63 S ohledem na předchozí úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět, že právo každé osoby být vyslechnuta před přijetím každého rozhodnutí, které může nepříznivě zasahovat do jejích zájmů, musí být vykládáno v tom smyslu, že právo na obhajobu osoby, které je určen opravný platební výměr přijatý celními orgány bez jejího předchozího vyslechnutí, není porušeno v situaci, kdy vnitrostátní právní úprava, která dotčené osobě umožňuje zpochybnit uvedený akt správním opravným prostředkem, pouze stanoví možnost požadovat odklad vykonatelnosti uvedeného aktu až do okamžiku jeho případné změny, s odkazem na článek 244 celního kodexu, přičemž nestanoví, že by podání správního opravného prostředku automaticky odkládalo vykonatelnost napadeného aktu, jestliže na základě čl. 244 druhého pododstavce celního kodexu celní orgány neomezí přiznání odkladu vykonatelnosti, panují-li odůvodněné pochybnosti, zda je napadené rozhodnutí v souladu s celními předpisy, nebo hrozí-li zúčastněné osobě nenapravitelná škoda.

K nákladům řízení

- 64 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (sedmý senát) rozhodl takto:

Právo každé osoby být vyslechnuta před přijetím každého rozhodnutí, které může nepříznivě zasahovat do jejích zájmů, musí být vykládáno v tom smyslu, že právo na obhajobu osoby, které je určen opravný platební výměr přijatý celními orgány bez jejího předchozího vyslechnutí, není porušeno v situaci, kdy vnitrostátní právní úprava, která dotčené osobě umožňuje zpochybnit uvedený akt správním opravným prostředkem, pouze stanoví možnost požadovat odklad vykonatelnosti uvedeného aktu až do okamžiku jeho případné změny, s odkazem na článek 244 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2700/2000 ze dne 16. listopadu 2000, přičemž nestanoví, že by podání správního opravného prostředku automaticky odkládalo vykonatelnost napadeného aktu, jestliže na základě čl. 244 druhého pododstavce uvedeného nařízení celní orgány neomezí přiznání odkladu vykonatelnosti, panují-li odůvodněné pochybnosti, zda je napadené rozhodnutí v souladu s celními předpisy, nebo hrozí-li zúčastněné osobě nenapravitelná škoda.

Podpisy.